

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**PROCES VERBAL DE REFUZ ÎN ÎNȚIEREA CONTROLULUI
nr. 1213/29**

mun. Chișinău

03.12.2021

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Tatiana PLEȘCA, în temeiul art. 31 alin. (1) al Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, verificând prealabil sesizarea înregistrată cu nr. 10683 din 09 noiembrie 2021,

CONSTAT:

La data de 09 noiembrie 2021, sub nr. 20210128025, în baza art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr. 132/2016*), prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor a fost repartizată aleatoriu sesizarea înregistrată în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 10683 din 09 noiembrie 2021, în privința dlui Constantin Botnari, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Astfel, în sesizare se menționează precum că în cadrul investigațiilor efectuate în conformitate cu prevederile Legii nr. 308/2017, au fost identificate unele tranzacții suspecte, cu participarea persoanei fizice rezidente [REDACTED] (IDNP [REDACTED]), soția dlui Botnari Constantin (a.n. [REDACTED]), deputat în Parlamentul Republicii Moldova în perioadă anterioară.

Prin urmare, se indică, că ținând cont de faptul că începând cu 2014 dl Botnari Constantin a fost deputat în Parlamentul Republicii Moldova, luând în considerație veniturile oficiale ale familiei Botnari, în același timp investițiile efectuate la construcția bunului de lux comercializat, multiplele plăți efectuate prin conturile bancare în afara Republicii Moldova, precum și traversările de frontieră, denotă faptul că familia Botnari pe perioada ultimilor ani a avut cheltuieli semnificative atât în Republica Moldova cât și în străinătate ce nu se încadrează în valoarea veniturilor declarate, context în care se solicită examinarea de către ANI a informațiilor acumulate, conform competențelor deținute.

Relevând cadrul legal în vigoare se menționează că potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, persoanele fizice sau persoanele juridice pot depune, în condițiile legii, sesizări în adresa Autorității în formă scrisă, prin poștă, prin fax sau în format electronic ori în mod verbal, sesizarea fiind consemnată într-un proces-verbal.

Verificând sesizarea sub aspectul întrunirii condițiilor de formă și conținut, s-a stabilit că aceasta corespunde cerințelor prevăzute de art. 75 din Codul Administrativ.

În sensul art. 85 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Prevederile art. 87 alin. (1) al aceluiași cod stabilesc

că autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Conform art. 92 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele și toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

Prevederile art. 33 alin. (3) al Legii nr. 132/2016 statuează că, în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

În vederea stabilirii statutului dlui Botnari Constantin, prin prisma cadrului legal incident regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, inspectorul de integritate a consultat datele conținute în Sistemul Informațional Automatizat *e-Integritate* coroborându-le cu informațiile din resursele informaționale automatizate disponibile prin intermediul platformei MConnect, precum și Registrul de stat al actelor juridice, pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale www.cec.md.

Astfel, în contextul verificării prealabile, a fost determinat că în urma alegerilor parlamentare din 30.11.2014, prin Hotărârea CEC nr. 3106 din 05.12.2014, dlui Botnari Constantin i-a fost atribuit mandat de deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Totodată, în contextul Hotărârii Parlamentului nr. 32 din 11.03.2016 privind demisia unui deputat în Parlament, s-a luat act de cererea de demisie a deputatului Botnari Constantin, mandatul fiind declarat vacant.

În aceeași ordine, s-a stabilit că în urma rezultatelor obținute în circumscripția electorală națională la alegerile parlamentare din 24.02.2019, prin Hotărârea CEC nr. 2418 din 03.03.2019, dlui Botnari Constantin i-a fost atribuit mandat de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în baza listei de partid, fiind validat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 09.03.2019. Totodată, în contextul Hotărârii Parlamentului nr. 153 din 05.12.2019 privind demisia unui deputat în Parlament, s-a luat act de cererea de demisie a deputatului Botnari Constantin, mandatul devenind vacant.

În context, ținând cont de prevederile art. 33 alin. (3) al Legii nr. 132/2016 se relevă verificarea prealabilă se va extinde doar asupra perioadei exercitării de către dl Botnari Constantin a mandatului de deputat obținut în rezultatul alegerilor parlamentare din 24.02.2019, or, de la încetarea exercitării mandatului de deputat obținut în urma alegerilor parlamentare din 30.11.2014 - demisia din 11.03.2016, au trecut mai mult de 5 ani.

Astfel că, în temeiul art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (*în continuare – Legea nr. 133/2016*), dl Botnari Constantin a deținut calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale, prin prisma mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova obținut în rezultatul alegerilor parlamentare din 24.02.2019.

Urmare a examinării declarațiilor de avere și interese personale prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat *E-Integritate* s-a stabilit că dl Botnari Constantin a depus la 05.04.2019 declarația de avere și interese personale la validarea mandatului, în temeiul art. 6 alin. (2) din Legea nr. 133/2016, care statuează în cazul angajării, al validării

mandatului ori al numirii în funcție, după caz, declarația se depune în termen de 30 de zile de la data angajării, validării mandatului ori numirii în funcție, indicându-se veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, de asemenea bunurile deținute și interesele personale [...] la data depunerii declarației

La fel, la 13.12.2019 dl Botnari Constantin a depus declarația de avere și interese personale la încetarea mandatului (în baza cererii de demisie), în baza art. 6 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, care stabilește că după încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu, subiectul declarării este obligat să depună declarația în termen de 30 de zile de la data încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu. În declarație se vor indica veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal curent, de asemenea bunurile deținute și interesele personale prevăzute la [...] data depunerii acesteia.

Astfel, în vederea confirmării/infirmării aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și intereselor personale au fost examinate declarațiile de avere și interese personale depuse de subiectul declarării la validarea și ulterior la încetarea mandatului, întru stabilirea modificărilor patrimoniale ale familiei Botnari, în scopul determinării eventualei diferențe dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

Ca rezultat, în contextul declarațiilor menționate supra, a fost stabilit că familia Botnari a obținut venituri din salariu și indemnizații în mărime de 146 542,51 lei, precum și din dobânzile din depunerile la instituțiile financiare în mărime de 13 364,89 lei și 703,95 USD. Totodată, au fost declarate mai multe conturi bancare atât în monedă națională cât și în valută străină deținute în băncile din Republica Moldova. La fel, au fost indicate 2 împrumuturi: primul în valoare de 50 000 EUR, contractat în 2014 scadent în 2019 și al doilea în valoare de 250 000 EUR contractat în 2017 scadent în 2021.

Suplimentar, la capitolul bunuri imobile deținute de familia Botnari, au fost coroborate informațiile ce se regăsesc în declarațiile de avere și interese personale depuse de subiectul declarării pentru perioada de referință cu informațiile identificate în resursele informaționale accesibile prin intermediul platformei MConnect (Cadastrul bunurilor imobile) pentru aceeași perioadă, fiind stabilită existența bunurilor imobile declarate de familia Botnari pe parcursul perioadei de referință indicată supra – apartament, teren, casă de locuit individuală, garaj, acestea fiind dobândite în mare parte în anii 2003-2016.

În partea ce ține de informațiile conținute în sesizare vizând înstrăinarea bunului imobil constituit din teren (0,2454 ha) cu nr. cadastral [REDACTAT], casă de locuit individuală (340,5 m²) cu nr. cadastral [REDACTAT] și construcție garaj (150,9 m²) cu nr. cadastral [REDACTAT] se subliniază că acesta a fost vândut la 19.08.2021, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-521, deci, ulterior încetării mandatului de deputat și respectiv a calității de subiect al declarării al dlui Botnari Constantin - 13.12.2019.

Relevând cadrul legal în domeniu, se învederează că scopul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale rezidă în instituirea măsurilor de prevenire și de combatere a îmbogățirii nejustificate, a conflictelor de interese, a stărilor de incompatibilitate, precum și a încălcării regimului juridic al restricțiilor și limitărilor, în sensul art. 1 alin. (2) al actului precitat.

În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale, în temeiul art. 31 alin. (1) al Legii nr. 132/2016.

Subsecvent, prin prisma prevederilor art. 33 alin. (3) al Legii nr. 132/2016, în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și

informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică.

Astfel că, drept un factor catalizator pentru inițierea unui control al averii și intereselor personale, prin coroborarea cadrului legal relevat supra, reprezintă stabilirea faptului dacă între averea dobândită în timpul exercitării de către dl Botnari Constantin a mandatului de deputat în rezultatul alegerilor din 2019 și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă de către acesta și membrii familiei există o diferență substanțială.

În acest sens, se reiterează că bunurile imobile declarate de dl Botnari Constantin au fost dobândite în mare parte în anii 2003-2016, anterior obținerii calității de subiect al declarării în contextul mandatului de deputat obținut în rezultatul parlamentare din 24.02.2019 (perioadă supusă verificării prealabile din considerentele enunțate supra) iar careva modificări patrimoniale pe parcursul aceleiași perioade nu au intervenit.

În continuitatea celor reflectate supra, se relevă că în rezultatul analizei declarațiilor de avere și interese personale reflectate supra nu au fost identificate careva modificări patrimoniale pe durata exercitării mandatului, nefiind astfel stabilită o eventuală diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei pe parcursul exercitării mandatului, implicit fiind determinată lipsa aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale de către dl Botnari Constantin.

Prin urmare, coroborând prevederile cadrului legal menționat supra cu circumstanțele speței de referință reflectate în sesizare precum și cele determinate la etapa realizării verificării prealabile, în temeiul prevederilor art. 31 al Legii nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate,

DISPUN:

1. A refuza inițierea controlului averii și intereselor personale în privința dlui Botnari Constantin, în circumstanțele de fapt și de drept expuse în partea constatatoare a prezentului proces-verbal.
2. A informa persoanele interesate despre refuzul în inițierea procedurii de control.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Tatiana PLEȘCA